

«Մթառ Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն

Տարեկան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Հունիս 2023,

Երևան

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ բաժնետերերին

Վերապահումով կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Մթար Դասթ» ՓԲԸ-ի և դուստր ընկերության (այսուհետ՝ Խումբ) համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, դրամական միջոցների հոսքերի և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ մեր եզրակացության «Վերապահումով կարծիքի հիմք» բաժնում նկարագրված հարցի հնարավոր ազդեցության, կից ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքը և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՀՀՄՍՍ-ներ):

Վերապահումով կարծիքի հիմք

Խմբի՝ կից ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում «Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից եկամուտ» և «Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից օտարումից ծախս» հոդվածները արտացոլված են համապատասխանաբար 5,419,400 հազար դրամ և 13,986,615 հազար դրամ գումարով: Քանի որ բաժնետոմսերի օտարման ամսաթվի դրությամբ հասանելի չեն ասոցացված կազմակերպության աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունները, մենք անկարող էինք ձեռք բերել բավարար քանակի համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ այդ ամսաթվի դրությամբ ասոցացված կազմակերպության ֆինանսական արդյունքի վերաբերյալ: Հետևաբար մենք անկարող ենք որոշել, թե արդյոք անհրաժեշտ է որևէ ճշգրտում «Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից եկամուտ» և «Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից օտարումից ծախս» հոդվածներում: Նշված հնարավոր ճշգրտումը ազդեցություն չունի Խմբի տարվա զուտ վնասի վրա:

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀՀՄՍԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄՄՍԽ կանոնների:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր վերապահումով կարծիքը հիմնավորելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման լիազոր անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Խումբը լուծարելու կամ Խմբի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման լիազոր անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը,

- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի հաշվետվությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման լիազոր անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

30 հունիսի 2023

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Վահագն Սահակյան, FCCA
Տնօրեն

Մերգեյ Յախչյան, FCCA
Առաջադրանքի ղեկավար

**«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված
հաշվետվություն**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

		2022	2021
	Ծնթ.	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Հասույթ	5	7,397,504	8,333,318
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(6,110,850)	(5,333,117)
Համախառն շահույթ		1,286,654	3,000,201
Այլ եկամուտ		2,756	11,516
Վարչական ծախսեր	7	(307,754)	(695,997)
Գործառնական գործունեությունից արդյունք		981,656	2,315,720
Արտարժույթի վերագնահատումից օգուտ, զուտ		3,222,858	1,710,963
Ֆինանսական ծախսեր	8	(1,249,599)	(1,570,908)
Ֆինանսական եկամուտ	8	9,603	32,892
Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից եկամուտ	11	5,419,400	11,828,566
Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից օտարումից ծախս	11	(13,986,615)	-
(Վնաս)/ Շահույթ մինչև հարկումը		(5,602,697)	14,317,233
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում / (ծախս)	9	108,769	(2,557,973)
Տարվա զուտ (վնաս)/շահույթ		(5,493,928)	11,759,260
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը համապարփակ արդյունք տարվա համար		(5,493,928)	11,759,260

6-ից 36-րդ էջերում ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. հունիսի 30-ին:

Անատոլի Գոգոտին
Տնօրեն

Արտակ Բզիբյան
Գլխավոր հաշվապահ

**«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

	Ծնթ.	31.12.2022 Հազ.դրամ	31.12.2021 Հազ.դրամ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	10	3,157,155	3,540,740
Ներդրումներ բաժնետոմսերում	11	16,863,143	25,430,358
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով կանխավճար		129,359	24,000
		20,149,657	28,995,098
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	12	1,691,904	1,180,502
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	13	1,287,827	971,150
Տրամադրված փոխառություններ		41,471	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14	257,403	470,892
Բանկային ավանդներ		-	483,929
		3,278,605	3,106,473
Ընդամենը ակտիվներ		23,428,262	32,101,571
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	16	2,408,738	2,579,133
Ստացված փոխառություններ	15	-	16,952,693
		2,408,738	19,531,826
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարձակալության գծով պարտավորություններ		-	648,216
Ստացված փոխառություններ	15	15,041,342	637,482
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17	857,751	565,226
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		-	104,462
		15,899,093	1,955,386
Ընդամենը պարտավորություններ		18,307,831	21,487,212
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ		50	50
Կուտակված շահույթ		5,120,381	10,614,309
Ընդամենը սեփական կապիտալ	18	5,120,431	10,614,359
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		23,428,262	32,101,571

«Մթառ Դասթ» ՓԲԸ և Դուստր ընկերություն
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթ.	2022 Հազ.դրամ	2021 Հազ.դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Գնորդներից ստացված մուտքեր, ներառյալ հարկերը		8,475,999	10,067,374
Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ		(1,204,314)	(1,370,861)
Մատակարարներին և այլ կրեդիտորներին վճարված դրամական միջոցներ, ներառյալ հարկերը		(5,156,339)	(4,353,809)
Վճարված շահութահարկ		(279,714)	(345,084)
Վճարված այլ հարկեր և պարտադիր վճարներ		(1,136,031)	(1,047,722)
Տոկոսային մուտքեր		11,230	7,553
Այլ մուտքեր		2,074	6,593
Այլ ծախսեր		(1,346)	-
Գործառնական գործունեությունից դրամական զուտ հոսք		711,559	2,964,044
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերումից ելքեր		(146,813)	(370,980)
Տրամադրված փոխառություններ		(45,463)	
Ավանդների զուտ շարժ		482,780	(521,607)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսք		290,504	(892,587)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Վճարված շահաբաժին	18	-	(1,500,000)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	15	(586,418)	(610,534)
Վարձակալության գծով տոկոսների վճարում	15	(27,817)	(90,715)
Փոխառության ստացում	15	50,000	7,000
Փոխառության մայր գումարի մարում	15	(579,544)	(752,318)
Փոխառության գծով տոկոսների մարում	15	(23,572)	(80,096)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսք		(1,167,351)	(3,026,663)
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսք		(165,289)	(955,206)
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 1 հունվարի		470,892	1,438,063
Դրամական միջոցների գծով փոխարժեքային տարբերություններ		(48,200)	(11,965)
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	14	257,403	470,892

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Բաժնետիրական կապիտալ Հազ.դրամ	Կուտակված շահույթ/ (վնաս) Հազ.դրամ	Ընդամենը Հազ.դրամ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2021թ.	50	355,049	355,099
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք ժամանակաշրջանի համար			
Տարվա զուտ շահույթ	-	11,759,260	11,759,260
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար	-	11,759,260	11,759,260
Բաշխումներ բաժնետերերի միջև			
Շահաբաժիններ		(1,500,000)	(1,500,000)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	50	10,614,309	10,614,359
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար			
Տարվա զուտ վնաս	-	(5,493,928)	(5,493,928)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար	-	(5,493,928)	(5,493,928)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	50	5,120,381	5,120,431

«Սթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

1	ԽՍԲԻ ՄԱՍԻՆ.....	11
2	ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ.....	12
3	ՆՇԱՆԱԿԱԼԻ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ և ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	15
4	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ - ՈՒՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ.....	17
5	ՀԱՍՈՒՅԹ.....	21
6	ՎԱՃԱՌՔԻ ԻՆՔՆԱՐԺԵՔ.....	21
7	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ.....	22
8	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏ և ԾԱԽՍԵՐ.....	22
9	ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍ.....	22
10	ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ.....	24
11	ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐՈՒՄ.....	25
12	ՊԱՇԱՐՆԵՐ.....	26
13	ԱՌԵՏՐԱՅԻՆ և ԱՅԼ ԴԵԲԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ.....	26
14	ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ և ԴՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐԺԵՔՆԵՐ.....	26
15	ՍՏԱՅՎԱԾ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	27
16	ՀԵՏԱԶԳՎԱԾ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	29
17	ԱՌԵՏՐԱՅԻՆ և ԱՅԼ ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ.....	29
18	ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ.....	30
19	ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԵՏ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ.....	30
20	ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՊՔԵՐ.....	31
21	ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԱՄՄԱԹՎԻՑ ՀԵՏՈ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑՈՂ ԴԵՊՔԵՐ.....	32
22	ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.....	32
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա – ՖՀՄՍ 13 ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔԻ ՉԱՓՄԱՆ ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒՄՆԵՐ.....	36

1 Խմբի մասին

«Մթար Դասթ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը ստեղծվել է 2017թ. սեպտեմբերի 12-ի հիմնադիրների ժողովի որոշման հիման վրա և գրանցվել է 2017թ. սեպտեմբերի 14-ին:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է Հայաստանի հանրապետություն, ք. Երևան, Արշակունյաց 5:

Ընկերությունը հիմնականում իրականացում է դուստր ընկերության վերահսկողությունը:

Ընկերության աշխատակիցների թիվը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 2 աշխատակից (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2 աշխատակից):

Ընկերությունը հանդիսանում է «ԱՄՓ Հոլդինգ» ՍՊԸ 100 տոկոս բաժնեմասի սեփականատերը:

Դուստր ընկերություն

«ԱՄՓ Հոլդինգ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (Դուստր ընկերություն) ստեղծվել է «ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՄՈՒԻԲԴԵՆ ՓՐՈԴԱԶԵՆ» ՍՊԸ առանձնացման ճանապարհով վերակազմակերպման արդյունքում՝ 2017թ. նոյեմբերի 17-ի դրությամբ հաստատված բաժանիչ հաշվեկշռում նշված ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի փոխանցմամբ:

Դուստր ընկերության հիմնական գործունեությունը մոլիբդենի խտանյութի վերամշակման ծառայության տրամադրումն է: Դուստր ընկերությունը ունի նաև փոքրածավալ վաճառքներ մոլիբդենի խտանյութի վերամշակման արդյունքում ստացված երկրորդային արտադրանքի գծով, ինչպես նաև ամոնիումի պերոքսիդի վաճառքներ:

Դուստր ընկերությունն իր գործարքների մեծամասնությունն իրականացնում է կապակցված կողմերի հետ: Արդյունքում, Դուստր ընկերությունը տնտեսապես կախված է կապակցված կողմերից:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 19-ում:

Ընկերության աշխատակիցների թիվը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 356 աշխատակից (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 367 աշխատակից):

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է Հայաստանի հանրապետություն, ք. Երևան, Արին Բերդի փողոց 3/6 շենք:

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքական դաշտը բնութագրվում է որպես անկայուն, մասնավորապես՝ 2020թ. սեպտեմբերի 27-ին Ադրբեյջանի, ընդդեմ Արցախի հանրապետության, սանձազերծած պատերազմից հետո: Քաղաքական և տնտեսական ճգնաժամերի էական նախադրյալները իրենց հերթին բերում են ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության նվազման և ֆինանսական շուկաներում անորոշությունների և տատանումների ավելացման:

«Մթառ Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

ՀՀ տնտեսական միջավայրի վրա էական ազդեցություն ունի նաև Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը, քանի որ Ռուսաստանի Դաշնությունից դեպի ՀՀ տեղի են ունենում դրամական միջոցների զգալի հոսքեր: Հետևաբար տարածաշրջանում պահպանվող քաղաքական լարվածությունը, միջազգային պատժամիջոցները, արժեթղթերի շուկայի անկայունությունը, սուր գնաճը և ՌԴ առջև ծառացած այլ ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ՀՀ տնտեսության վրա:

Այսպիսի գործարար միջավայրն էական ազդեցություն ունի Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Խումբը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ Խմբի գործունեության կայունությունն ապահովելու նպատակով, այդուհանդերձ, ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից, Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Խմբի հետագա տարիների ֆինանսական վիճակի վրա:

COVID-19: 2020թ. մարտին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը COVID-19-ի համաճարակը որակեց որպես համաշխարհային համավարակ: Ի պատասխան համավարակի՝ ՀՀ իշխանությունների կողմից ձեռնարկվել են COVID-19-ի տարածման և ազդեցության զսպմանն ուղղված մի շարք միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝ ճանապարհորդության արգելքները և սահմանափակումները, կարանտինը, ինքնամեկուսացումը, գործարար գործունեության սահմանափակումները: Վերոնշյալ միջոցառումների մի մասը հետագայում մեղմացվել է, իսկ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանափակումներ գրեթե չկային: Սակայն կար ռիսկ, որ կարող են լրացուցիչ սահմանափակումներ կիրառվել հետագա ժամանակաշրջաններում՝ վիրուսի նոր տեսակների ի հայտ գալով պայմանավորված:

Ներկայիս տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները և Կառավարության ձեռնարկվելիք միջոցառումները դժվար է կանխատեսել, և Ընկերության ղեկավարության ներկայիս ակնկալիքները և գնահատականները կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների և Ստանդարտների մեկնաբանությունների (ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 22-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև Խմբի հիմնական գործառնական արժույթը: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 3-ում:

Չափման հիմքերը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիման վրա բացառությամբ ասոցիացված կազմակերպությունում բաժնային ներդրումների, որոնք չափվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա) 2022թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

ՖՀՄՍ տարեկան բարեփոխումներ 2018-2020. 2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց նվազ կարևորության փոփոխություններ ՖՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրում», ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ», ՀՀՄՍ 41 «Գյուղատնտեսություն» ստանդարտներին և ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություններ» ստանդարտին ուղեկցող ցուցադրական օրինակներում:

ՀՀՄՍ 37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» (Փոփոխություն – Անբարենպաստ պայմանագրեր – Պայմանագիրը կատարելու ծախսեր). 2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 37-ի լրացումներ՝ ավելացնելով 68A պարագրաֆը՝ պայմանագիրը որպես անբարենպաստ պայմանագիր ճանաչելիս գնահատման ընթացքում ներառվող ծախսերը որոշակիացնելու նպատակով: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունների արդյունքում ավելի մեծ քանակությամբ պայմանագրեր կհամարվեն անբարենպաստ, քանի որ փոփոխությունները ընդլայնում են այն ծախսերի շրջանակը որոնք ներառվում են անբարենպաստ պայմանագրերի գնահատման մեջ:

ՀՀՄՍ 16 Հիմնական միջոցներ (Փոփոխություն – Նախքան նպատակային նշանակությամբ օգտագործում ստացվող մուտքեր). 2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ, որոնք արգելում են ընկերություններին ակտիվը օգտագործման նախապատրաստելու ընթացքում ստացվող մուտքերի նվազեցումը համապատասխան հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքից: Փոխարենը, ընկերությունները պետք է ճանաչեն համապատասխան մուտքերը վաճառքներից և դրանց վերաբերվող ծախսերը եկամուտների և ծախսերի կազմում և ոչ թե նվազեցնեն գույքի սկզբնական արժեքից:

Նշվածներից ոչ մեկը չունի նշանակալի ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

բ. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՍ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրական պայմանագրեր: ՖՀՄՍ 17 ներկայացրեց ապահովագրական պայմանագրերի հաշվառման միջազգայնորեն հետևողական մոտեցում: Նախքան ՖՀՄՍ 17 ամբողջ աշխարհով առկա էին նշանակալի տարբերություններ, որոնք կապված էին ապահովագրական պայմանագրերի հաշվառման և բացահայտումների հետ, քանի որ ՖՀՄՍ 4 թույլատրում էր նախկինում կիրառվող բազմաթիվ (ոչ ՖՀՄՍ) մոտեցումների կիրառման շարունակություն: ՖՀՄՍ 17-ի կիրառման արդյունքում նշանակալի փոփոխություններ կպահանջվեն բազմաթիվ ապահովագրական ընկերությունների համար՝ առաջ քաշելով գոյություն ունեցող համակարգերի և ընթացակարգերի ճշգրտումներ: Նոր ստանդարտը դիտարկում է ապահովագրական պայմանագրերը որպես ֆինանսական գործիքի և ծառայության մատուցման պայմանագրերի համակցություն, որոնց զգալի մասը ժամանակահատվածի ընթացքում էապես փոփոխվող դրամական հոսքեր են գեներացնում: Այսպիսով, այն որդեգրում է հետևյալ մոտեցումները.

- Միաձուլում է ապագա դրամական հոսքերի ներկա չափումը շահույթը պայմանագրով մատուցվող ծառայությունների մատուցման ժամանակի ընթացքում ճանաչման հետ
- Ներկայացնում է ապահովագրական ծառայությունների արդյունքների (ներառյալ ապահովագրական հատույթը) տարանջատումը ապահովագրության ֆինանսական եկամուտներից և ծախսերից, և
- Պահանջում է կազմակերպությունից կատարել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրություն յուրաքանչյուր պորտֆելի մասով առ այն, թե ճանաչել արդյոք ապահովագրության ֆինանսական եկամուտները և ծախսերը ամբողջությամբ եկամտի և ծախսերի կազմում, թե որոշները ճանաչել այլ համապարփակ արդյունքի կազմում: ՖՀՄՍ 17

«Մթառ Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

թողարկումից հետո կատարվել են փոփոխություններ և կիրառման ժամկետի հետաձգումներ: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումներ (ՀՀՄՄ 1 և ՖՀՄՄ Գործնական Հայտարարության 2 փոփոխություն). 2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՄ թողարկեց ՀՀՄՄ 1 փոփոխություն, որը փոփոխեց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը վերբերվող բացահայտման պահանջները «Նշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունից» «հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվության»: Փոփոխությունները պարունակում են ուղեցույց այն մասին, թե որ դեպքերում է, որ հաշվապահական հաշվառման վերաբերյալ տեղեկատվությունը հավանական է, որ կդիտարկվի էական: ՀՀՄՄ 1 փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ ավելի ուշ սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է նաև վաղ կիրառումը: Քանի որ ՖՀՄՄ Գործնական Հայտարարությունները ոչ պարտադիր ուղեցույցներ են, ՖՀՄՄ գործնական հայտարարություն 2-ի համար ուժի մեջ մտնելու պարտադիր ամսաթիվ սահմանված չէ:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություն). 2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՄ թողարկեց ՀՀՄՄ 8 փոփոխություն, որի միջոցով ՀՀՄՄ 8-ում ավելացվեց հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանումը: Փոփոխությունները պարզաբանեցին նաև, որ մուտքային տվյալների և չափման մեթոդների փոփոխությունները նույնպես համարվում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություն, բացառությամբ այն դեպքերի երբ դրանք հանդիսանում են նախորդ տարիների սխալի ուղղման արդյունք:

Վարձակալության գծով պարտավորություն «Վաճառք և հետագա վարձակալության» դեպքում (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություն). ՖՀՄՄ մեկնաբանությունների կոմիտեն 2020 թվականի հունիսին թողարկել է օրակարգային որոշում՝ Վաճառք և հետագա վարձակալություն փոփոխական վճարների պարագայում: Այս խնդիրը հասցեագրվել է ՀՀՄՄ մի քանի առումներով: ՀՀՄՄ-ն թողարկել է վերջնական փոփոխությունները 2022 թվականի սեպտեմբերին: Փոփոխությունները պահանջում են վաճառող-վարձակալից որոշել «վարձակալության վճարները» կամ «վերանայված վարձակալության վճարները» այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի որևիցե օգուտ/վնաս, որը վերաբերվում է իր կողմից պահպանվող օգտագործման իրավունքին:

ՀՀՄՄ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» (Փոփոխություն – Պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ-ընթացիկ ներկայացում). 2020 թվականի հունվարին ՀՀՄՄ թողարկեց ՀՀՄՄ 1՝ պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգում փոփոխությունը, որը հետագայում մասամբ փոփոխվեց 2022 թվականի հոկտեմբերին թողարկված «Սահմանափակող դրույթներով (կովենանտներով) ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» փոփոխությամբ: Փոփոխությունները պահանջում են, որպեսզի ընկերության՝ պարտավորության մարման հետաձգման իրավունքն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն 12 ամսվա ընթացքում, պետք է ունենա իմաստ և առկա լինի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության դասակարգման վրա ազդեցություն չի թողնում ընկերության՝ պարտավորության մարման հետաձգման իրավունքից հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն 12 ամսվա ընթացքում օգտվելու հավանականությունը: COVID-19 համավարկի արդյունքում Խորհուրդը հետաձգել է փոփոխության կիրառումը մեկ տարով՝ մինչև 2024 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» (Փոփոխություն – Սահմանափակող դրույթներով (կովենանտներով) ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ). Պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ-ընթացիկ ներկայացում փոփոխությանը հաջորդիվ, ՀՀՄՄ ընդունված ՀՀՄՄ 1 լրացուցիչ փոփոխություններ թողարկեց 2022 թվականի հոկտեմբերին: Եթե ընկերության՝ մարման հետաձգման իրավունքը կապվում է որոշակի պայմաններին համապատասխանության հետ, նման պայմանները ազդում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հետաձգման իրավունքի առկայության վրա այն դեպքում, եթե ընկերությունը պետք է ապահովեր նշված պայմաններին

**«Մթառ Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

համապատասխանությունը մինչև հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակահատվածը, կամ դրա դրությամբ և չեն ազդում՝ եթե պայմանների համապատասխանությունն պետք է ապահովվի հաշվետու ամսաթվից հետո: Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են «մարում» եզրույթի իմաստը՝ պարտավորությունների ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման նպատակով:

Նշվածներից ոչ մեկը չունի նշանակալի ազդեցություն Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Խումբը կատարում է որոշակի դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Դատողությունները, ենթադրությունները և գնահատումները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Գնահատումներ և ենթադրություններ

Անընդհատության սկզբունք

Ղեկավարությունը պատրաստել է համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները անընդհատության սկզբունքի հիման վրա: Այս գնահատումը կատարելիս, ղեկավարությունը դիտարկել է Խմբի ֆինանսական վիճակը, ընթացիկ մտադրությունները, գործունեության շահութաբերությունը և ֆինանսական ռեսուրսների հասանելիությունը:

Խումբն իր բիզնես գործունեությունից գեներացնում է կայուն եկամուտ: 2022թ. վնասը պայմանավորված է մեկանգամյա գործառնությունով՝ կապված ասոցացված կազմակերպությունում ներդրումների օտարման հետ, ինչպես ներկայացված է Ծանոթագրություն 11-ում:

Խմբի ղեկավարությունը չի ակնկալում անընդհատության սկզբունքի գնահատման անհամապատասխանություն՝ պայմանավորված շարունակական գործառնական դրամական ներհոսքերի ակնկալիքով:

Խմբի հասույթը ձևավորվում է փոխկապակցված անձանց հետ ֆիքսված գների պայմանագրերի հիման վրա մոլիբդենի խտանյութի վերամշակման ծառայություններից՝ ապահովելով բավարար գործառնական դրամական հոսքեր: 2022թ. ընթացքում Խմբի վերամշակման ծավալները զգալի փոփոխություններ չեն արձանագրել, սակայն ընդհանուր հասույթի անկումը պայմանավորված է դոլարի փոխարժեքի անկման և փոխկապակցված անձի հետ պայմանագրային դրույթներով ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ինդեքսավորմամբ:

Մյուս էական գործոնը, որը կարող է ազդել Խմբի անընդհատ գործելու կարողության վրա մայր կազմակերպության ստացված փոխառություններն են:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 14,990,209 հազար ՀՀ դրամ գումարի չափով փոխառություններ (տես Ծան. 11) դասակարգված են ընթացիկ և ունեն 1 տարուց պակաս պայմանագրային մարման ժամկետայնություն:

Մայր ընկերությունը դիտարկում է փոխառությունների մարման նոր գրաֆիկի սահմանում, և չի կանխատեսում փոխառության ամբողջական մարում 2023թ. ընթացքում ինչը կարող է ստեղծել իրացվելիության խնդիրներ Խմբի համար: Ի հավելումն կապակցված կողմերի կողմից կանխատեսվում են հոսքեր, որոնք ուղղվելու են այդ փոխառության մարմանը (տես Ծան. 21):

Խումբը որոշակի գնահատումների հիման վրա ունի տեսանելի ապագայում անընդհատ գործելու ողջամիտ անկալիք: Հետևաբար, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս շարունակում է կիրառել անընդհատության սկզբունքը և հաշվետվություններում

«Մթառ Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

առկա չեն ճշգրտումներ, որոնք անհրաժեշտ կլինեին, եթե Խումբը ունակ չլիներ շարունակել անընդհատ գործել:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը (ծանոթագրություն 22 նմանատիպ ակտիվների օգտագործման փորձի վրա հիմնված դատողություն է:

Ակտիվի մեջ մարմնավորված տնտեսական օգուտները կազմակերպությունը սպառում է գլխավորապես դրա օգտագործման միջոցով: Այնուամենայնիվ, այլ գործոններ, ինչպիսիք են տեխնիկական կամ կոմերցիոն հնացածությունը, պարապուրդի ընթացքում ֆիզիկապես մաշվելը, հաճախ պատճառ են դառնում այն տնտեսական օգուտների նվազման, որոնք կարող էին ստացվել ակտիվից:

Դեկավարությունը գնահատում է ակտիվների մնացորդային օգտակար ծառայությունների ժամկետները ընթացիկ տեխնիկական վիճակի համապատասխան և գնահատում է այն ժամանակահատվածը, որի ընթացքում ակնկալում է ստանալ օգուտներ ակտիվների օգտագործումից:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված են ստորև.

- Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը (Ծանոթագրություն 22.7)

Իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով և/կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը Խմբի ֆինանսական հաշվետվություններում:

Խմբի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտարկելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

- Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված)
- Մակարդակ 2. Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտարկելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից
- Մակարդակ 3. Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա)

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

4 Ֆինանսական գործիքներ - Ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Խումբը կարող է ենթարկվել հետևյալ ֆինանսական ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ
- Արտարժույթային ռիսկ
- Այլ շուկայական արժեքի ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ

Խումբը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, որը առհասարակ բնորոշ է ձեռնարկատիրական գործունեության բոլոր ոլորտներին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Խմբի նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Խմբի հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Առևտրային դեբիտորական պարտքեր
- Տրամադրված փոխառություններ
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
- Վարձակալության գծով պարտավորություններ
- Ստացված փոխառություններ
- Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ խմբերի

Ֆինանսական ակտիվներ

	Ամորտիզացված արժեք	
	31.12.2022	31.12.2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	1,262,137	877,982
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	257,403	470,892
Բանկային ավանդներ	-	483,929
	1,519,540	1,832,803

Ֆինանսական պարտավորություններ

	Ամորտիզացված արժեք	
	31.12.2022	31.12.2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	648,216
Ստացված փոխառություններ	15,041,342	17,590,175
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	627,452	109,865
	15,668,794	18,348,256

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, առևտրային դեբիտորական պարտքեր, վարձակալության գծով պարտավորություններ, ստացված փոխառություններ և առևտրային կրեդիտորական պարտքեր:

**«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, առևտրային դեբիտորական պարտքերի, վարձակալության գծով պարտավորությունների, ստացված փոխառություններ և առևտրային կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտավորապես հավասարվում է իրական արժեքին:

Ընդհանուր նպատակներ, քաղաքականություն և գործընթացներ

Խմբի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումն իրականացվում է Ղեկավարության կողմից (բացառությամբ այն հարցերի որոնք վերապահված են բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին):

Ղեկավարության նպատակն է սահմանել քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկը՝ չանդրադառնալով Խմբի մրցունակության և ճկունության վրա: Այդ քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը հանդիսանում է պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը:

Առևտրային դեբիտորական պարտքի գերակշիռ մասը մեկ հաճախորդին մատուցած ծառայության գծով է, և պատմականորեն չի եղել որևէ կորուստ այդ հաճախորդի գծով:

Պարտքային ռիսկն առաջանում է նաև դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից: Ընկերությունն իր միջոցները տեղաբաշխում է միայն հայաստանյան խոշորագույն մեկ բանկում:

Դրամական միջոցներ բանկում և բանկային ավանդներ

Զգալի դրամական միջոցներ պահվում են հետևյալ հաստատություններում՝

	31 դեկտեմբեր 2022		31 դեկտեմբեր 2021	
	Կարճա- ժամկետ ավանդներ Հազ. դրամ	Դրամական միջոցներ բանկերում Հազ. դրամ	Կարճա- ժամկետ ավանդներ Հազ. դրամ	Դրամական միջոցներ բանկերում Հազ. դրամ
Առաջատար 5 հայկական բանկերում (վարկանիշ Ba3 Moody's)	-	257,403	483,929	470,892
	-	257,403	483,929	470,892

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն առաջանում է Խմբի տոկոսաբեր, առևտրային և արտարժույթային ֆինանսական գործիքներից:

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի տատանումների ռիսկն է տոկոսադրույքների (տոկոսադրույքային ռիսկ), արտարժույթային փոխարժեքի (արտարժույթային ռիսկ) փոփոխության պատճառով և այլ շուկայական գործոնների (այլ շուկայական գործոնների ռիսկ) հետևանքով:

Խմբի ենթարկված չէ տոկոսադրույքային ռիսկի:

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Արտաբժութային ռիսկ

Արտաբժութային ռիսկն առաջանում է այն ժամանակ, երբ Խումբը կնքում է իր գործառնական արժույթից տարբերվող արժույթներով գործարքներ: Խմբի քաղաքականությունն է հնարավորության սահմաններում կառավարել արտաբժութային ակտիվներն ու արտաբժութային պարտավորությունները վաճառքների և գնումների արժույթներին հնարավորինս համապատասխանեցնելու նպատակով:

Այլ արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների համար Խումբը հղում է կատարում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Հայաստանի հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքներին, որոնք ներկայացված են ստորև (արտաբժութի մեկ միավորը արտահայտված ՀՀ դրամով):

	31.12.2022	31.12.2021
	ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ
1 ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
1 Եվրո	420.06	542.61

Արտաբժութային ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացված են ստորև:

	ԱՄՆ դոլար	
	31.12.2022	31.12.2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Ֆինանսական ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրան համարժեքներ	31,143	-
Տրամադրված փոխառություններ	41,471	-
Ավանդներ	-	483,929
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	72,614	483,929
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	(648,216)
Ստացված փոխառություններ	(14,990,209)	(17,590,175)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(14,990,209)	(18,238,391)
Զուտ դիրքը	(14,917,595)	(17,754,462)

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի 10% արժեզրկումը կհանգեցնի Խմբի զուտ ակտիվների և տարվա շահույթի աճին՝ 1,491,760 հազար դրամի չափով (2021թ. 1,775,446 հազար դրամ նվազմանը): ԱՄՆ դոլարի 10 արժեզրկումը կհանգեցնի նույն չափով հակառակ արդյունքի:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Խմբի գործող կապիտալի կառավարումից, ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Խմբի՝ ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված ռիսկավորությունների հետ:

Համաձայն Խմբի քաղաքականության՝ Խումբը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ, որպեսզի կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված են Խմբի ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

**«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

	Մինչև 3 ամիս Հազ.դրամ	3-ից 12 ամիս Հազ.դրամ	1-ից 2 տարի Հազ.դրամ	2-ից 5 տարի Հազ.դրամ	Ընդամենը չգեղջված պարտավորու- թյուններ Հազ.դրամ	Հաշվեկշ- ռային արժեք Հազ.դրամ
2022թ.դեկտեմբերի 31						
Ստացված փոխառություններ	-	15,205,903	-	-	15,205,903	15,041,342
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	627,452	-	-	-	627,452	627,452
	627,452	15,205,903	-	-	15,833,355	15,668,795

	Մինչև 3 ամիս Հազ.դրամ	3-ից 12 ամիս Հազ.դրամ	1-ից 2 տարի Հազ.դրամ	2-ից 5 տարի Հազ.դրամ	Ընդամենը չգեղջված պարտավորու- թյուններ Հազ.դրամ	Հաշվեկշ- ռային արժեք Հազ.դրամ
2021թ.դեկտեմբերի 31						
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	167,635	511,184	-	-	678,819	648,216
Ստացված փոխառություններ	197,776	461,476	18,342,761	-	19,002,013	17,590,175
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	109,865	-	-	-	109,865	109,865
	475,276	972,660	18,342,761	-	19,790,697	18,348,256

Այլ շուկայական արժեքի ռիսկ

Բաժնետոմսերի շուկայական արժեքի ռիսկն առաջանում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների գծով: Ներդրումները կառավարվում են անհատական հիմունքով:

Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Խմբի նպատակները կապիտալը կառավարելիս Խմբի գործունեության անընդհատության երաշխավորումն է՝ ապահովելու համար հատույցը բաժնետերերին և օգուտներ այլ շահագրգիռ կողմերին և կապիտալի օպտիմալ կառուցվածքի պահպանումը՝ ներգրավվող ֆինանսավորման ինքարժեքի նվազեցման նպատակով:

Խումբը կապիտալի սահմանման արտաքին պահանջներ չի ունեցել 2022 և 2021թթ. համար:

Խմբի կապիտալի կառուցվածքը ներառում է վարձակալության և փոխառությունների գծով պարտավորությունները (ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորություններ) և սեփական կապիտալը (կազմված բաժնետիրական կապիտալից, պահուստներից, այլ կապիտալից և կուտակված շահույթից):

Խմբի՝ որպես կապիտալ կառավարվող գումարները հաշվետու տարվա համար ամփոփված են ստորև.

31.12.2022

31.12.2021

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	<u>Հազ.դրամ</u>	<u>Հազ.դրամ</u>
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	648,216
Ստացված փոխառություններ	15,041,342	17,590,175
Հանած դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և կարճաժամկետ ավանդներ	(257,403)	(954,821)
Զուտ պարտքը	14,783,939	17,283,570
Սեփական կապիտալ	5,120,431	10,614,359
Զուտ պարտքը հարաբերած սեփական կապիտալին	2.89	1.63

5 Հասույթ

	<u>2022 Հազ.դրամ</u>	<u>2021 Հազ.դրամ</u>
Հասույթ մատուցված ծառայություններից (մոլիբդենի խտանյութի վերամշակում, Հայաստան)	7,189,878	7,881,466
Հասույթ արտադրանքի վաճառքից (ամոնիումի պերոենատ, Ճապոնիա)	82,696	-
Հասույթ ապրանքների վաճառքից (Հայաստան)	57,125	-
Հասույթ արտադրանքի վաճառքից (ամոնիումի պերոենատ, Ռուսաստան)	49,121	44,070
Հասույթ պղնձային օքսիդի վաճառքից (Շվեդարիա)	-	244,023
Հասույթ արտադրանքի վաճառքից (ամոնիումի պերոենատ, ԱՄԷ)	-	46,090
Հասույթ մատուցված ծառայություններից (այլ, Հայաստան)	18,684	117,669
	7,397,504	8,333,318

	<u>2022 Հազ.դրամ</u>	<u>2021 Հազ.դրամ</u>
Ակտիվի գնորդին փոխանցման պահը		
Ժամանակի ընթացքում	7,208,562	7,999,135
Ժամանակի որևէ պահին	188,942	334,183
	7,397,504	8,333,318

6 Վաճառքի ինքնարժեք

	<u>2022 Հազ.դրամ</u>	<u>2021 Հազ.դրամ</u>
Նյութեր բացի մոլիբդենի խտանյութից	3,310,325	2,567,596
Աշխատավարձ	1,316,065	1,064,738
Կոմունալ ծառայություններ	916,168	935,316
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (Ծան. 10)	432,356	504,129
Գնված ապրանքների ինքնարժեք	-	177,234
Ստացված ծառայություններ	121,606	69,785
Այլ	14,330	14,319
	6,110,850	5,333,117

**«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

7 Վարչական ծախսեր

		2022	2021
	Ծնթ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Աշխատավարձ		183,780	594,150
Բարեգործություն		38,254	42,596
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	10	15,591	15,752
Մասնագիտական ծառայություններ		26,240	16,000
Նախագծային աշխատանքներ		10,000	-
Բանկային ծախսեր		9,021	9,953
Դեպոզիտարիայի վճարներ		9,000	-
Զփոխհատուցվող հարկեր		1,704	346
Այլ		14,164	17,200
		307,754	695,997

8 Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

		2022	2021
	Ծնթ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Տոկոսային եկամուտ բանկային հաշիվներից և ավանդներից		9,603	32,892
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ		9,603	32,892
Տոկոսային ծախսեր լիզինգի գծով	15	(27,817)	(90,715)
Տոկոսային ծախսեր փոխառության գծով	16	(1,220,435)	(1,480,193)
Այլ տոկոսային ծախսեր		(1,347)	-
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր		(1,249,599)	(1,570,908)
Զուտ ֆինանսական ծախսեր		(1,239,996)	(1,538,016)

9 Շահութահարկի գծով ծախս

	2022	2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(61,627)	(268,241)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	170,396	(2,289,732)
Ընդամենը շահութահարկի գծով (փոխհատուցում)/ ծախս	108,769	(2,557,973)

Հաշվետու տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության Հարկային օրենսգրքի համաձայն շահութահարկի դրույքաչափը սահմանված է 18% (2021թ.՝ 18%):

Հաշվետու տարվա հետաձգված հարկը հաշվարկվել է կիրառելով 18% դրույքը (2021թ.՝ 18%):

**«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	2022		2021	
	Հազ.դրամ	%	Հազ.դրամ	%
(Վնաս)/ Շահույթ հարկումից առաջ	(7,545,346)		14,097,743	
Շահութահարկ սահմանված դրույքով	(1,358,162)	18%	2,537,594	18%
Չհարկվող եկամտի/(չնվազեցվող ծախսերի) հարկային հետևանք, գուտ	1,249,393	(17%)	20,379	0,1%
Շահութահարկի գծով (փոխհատուցում)/ ծախս և արդյունավետ տոկոսադրույք	(108,769)	1%	2,557,973	18.1%

«Մթաք Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

10 Հիմնական միջոցներ

	Հոդ Հազ.դրամ	Շենքեր Հազ.դրամ	Մեքենաներ և սարքա- վորումներ Հազ.դրամ	Փոխադրա- միջոցներ Հազ.դրամ	Տնտեսական գույք Հազ.դրամ	Անավարտ շինարարու- թյուն Հազ.դրամ	Ընդամենը Հազ.դրամ
<i>Մկզբնական արժեք</i>							
Մնացորդը 2021թ.հունվարի 1-ի դրությամբ	202,100	2,340,708	2,171,446	119,772	368,642	7,338	5,210,006
Ավելացումներ	-	10,861	26,440	839	19,908	17,609	75,657
Դուրսգրումներ	-	-	(216)	-	-	-	(216)
Ներքին տեղափոխումներ	-	-	6,846	-	-	(6,846)	-
Մնացորդը 2021թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	202,100	2,351,569	2,204,516	120,611	388,550	18,101	5,285,447
Մնացորդը 2022թ.հունվարի 1-ի դրությամբ	202,100	2,351,569	2,204,516	120,611	388,550	18,101	5,285,447
Ավելացումներ	-	362	33,835	-	14,956	21,155	70,308
Դուրսգրումներ	-	-	(925)	-	-	-	(925)
Ներքին տեղափոխումներ	-	736	6,815	-	546	(8,097)	-
Մնացորդը 2022թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	202,100	2,352,667	2,244,241	120,611	404,052	31,159	5,354,830
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>							
Մնացորդը 2021թ.հունվարի 1-ի դրությամբ	-	(264,105)	(744,857)	(51,634)	(158,664)	-	(1,219,260)
Տարվա մաշվածության ծախս	-	(126,972)	(312,465)	(23,780)	(62,325)	-	(525,542)
Դուրսգրումներ	-	-	95	-	-	-	95
Մնացորդը 2021թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(391,077)	(1,057,227)	(75,414)	(220,989)	-	(1,744,707)
Մնացորդը 2022թ.հունվարի 1-ի դրությամբ	-	(391,077)	(1,057,227)	(75,414)	(220,989)	-	(1,744,707)
Տարվա մաշվածության ծախս	-	(127,212)	(250,552)	(22,597)	(52,988)	-	(453,349)
Դուրսգրումներ	-	-	381	-	-	-	381
Մնացորդը 2022թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(518,289)	(1,307,398)	(98,011)	(273,977)	-	(2,197,675)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>							
Մնացորդը 2020թ.հունվարի 1-ի դրությամբ	202,100	2,604,813	2,916,303	171,406	527,306	7,338	3,990,746
Մնացորդը 2021թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	202,100	1,960,492	1,147,289	45,197	167,561	18,101	3,540,740
Մնացորդը 2022թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	202,100	1,834,378	936,843	22,600	130,075	31,159	3,157,155

Ընկերության հիմնական միջոցները գրավադրված չեն 31 դեկտեմբեր 2022թ. և 31 դեկտեմբեր 2021թ.-ի դրությամբ:

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

432,356 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը ճանաչվել է վաճառքի ինքնարժեքում (2021թ.՝ 504,129 հազար դրամ), 15,591 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը ճանաչվել է վարչական ծախսերում (2021թ.՝ 15,752 հազար դրամ) և 5,402 հազար դրամը կապիտալացվել է պաշարների ինքնարժեքում՝ (2021թ.՝ 5,661):

11 Ներդրումներ բաժնետոմսերում

	<u>31.12.2022</u> <u>Հազ.դրամ</u>	<u>31.12.2021</u> <u>Հազ.դրամ</u>
Բաժնետոմսային ներդրումներ «Զանգեզուրի Պղնձամոլիբդենային Կոմբինատ» ՓԲԸ-ում	16,863,143	25,430,358
Ներդրման շարժը 2022 և 2021 թվականների համար.		
	<u>31.12.2022</u> <u>Հազ.դրամ</u>	<u>31.12.2021</u> <u>Հազ.դրամ</u>
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	<u>25,430,358</u>	<u>13,601,792</u>
Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումների օտարումից ծախս	(13,986,615)	-
Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից եկամուտ	5,419,400	11,828,566
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>16,863,143</u>	<u>25,430,358</u>

Խումբը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ուներ 12.5% բաժնեմասնակցություն «Զանգեզուրի Պղնձամոլիբդենային Կոմբինատ» ՓԲԸ (ԶՊՄԿ ՓԲԸ) կապիտալում:

31 մարտի 2022թ. մասնակիցների ժողովում որոշում է կայացվել «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲԸ-ի 188,947 հատ հասարակ բաժնետոմս նվիրաբերել ՀՀ Կառավարությանը: Այդ բաժնետոմսերը կազմում են «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲԸ-ի հասարակ բաժնետոմսերի 6.875%-ը՝ Խմբին պատկանող ընդհանուր 12.5% հասարակ անվանական բաժնետոմսերից: Փոխանցված բաժնետոմսերի նկատմամբ իրավունքների փոխանցումը գրանցվել է 2022թ. ապրիլի 18-ին, յուրաքանչյուր բաժնետոմսի անվանական արժեքով՝ 20 հազար ՀՀ դրամ:

Մայր կազմակերպության սեփականատերերը («Մթար Դասթ» ՓԲԸ) ներդրում կատարված կապակցված կազմակերպության առանցքային կառավարման մարմինների անդամներ են (Խորհուրդ և ղեկավար անձնակազմ) կամ կապակցված են առանցքային ղեկավարման մարմինների հետ և ունեն նշանակալի ազդեցություն այդ ընկերության ֆինանսական և գործառնական քաղաքականությունների որոշում կայացնելու հարցում:

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

12 Պաշարներ

	31.12.2022	31.12.2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Հումք և սպառվող նյութեր	887,796	499,819
Արտադրանք	311,078	306,072
Շինանյութեր	143,812	113,512
Անավարտ արտադրություն	114,852	44,668
Պահեստամասեր	86,405	78,318
Այլ	147,961	138,113
	1,691,904	1,180,502

13 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31.12.2022	31.12.2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Առևտրային դեբիտորական պարտք	1,262,137	877,982
<i>Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափով</i>	<i>1,262,137</i>	<i>877,982</i>
<i>ֆինանսական ակտիվներ</i>	<i>25,690</i>	<i>93,168</i>
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,287,827	971,150

31 դեկտեմբեր 2022թ. և 2021թ դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերը արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

14 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31.12.2022	31.12.2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Բանկային հաշիվներ	257,197	470,686
Կանխիկը դրամարկղում	206	206
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
բացահայտված դրամական հոսքերի		
հաշվետվությունում	257,403	470,892
Արժեզրկման պահուստ	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
բացահայտված ֆինանսական վիճակի		
հաշվետվությունում	257,403	470,892

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

15 Ստացված փոխառություններ

2022 և 2021թթ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխառությունները ներառել են հետևյալը:

	Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. հազար դրամ	Իրական արժեք 2022թ. հազար դրամ	Հաշվեկշռային արժեք 2021թ. հազար դրամ	Իրական արժեք 2021թ. հազար դրամ
Ոչ ընթացիկ Վարկեր				
-Գրավով չապահովված	-	-	-	-
Ապահովված փոխառություններ	-	-	637,482	637,482
	-	-	637,482	637,482
Ընթացիկ Վարկեր				
-Գրավով չապահովված	51,134	51,134	-	-
Ապահովված փոխառություններ	14,990,209	14,990,209	16,952,693	16,952,693
	15,041,342	15,041,342	16,952,693	16,952,693
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	15,041,342	15,041,342	17,590,175	17,590,175

Բոլոր վարկերը և փոխառությունները ԱՄՆ դոլարով են:

Վարկերի և փոխառությունների հիմնական պայմանները հետևյալն են՝

	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Անվանական Տոկոսա- դրույք (%)	Արդյունա- վետ Տոկոսա- դրույք (%)	31.12.2022	31.12.2021
					Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Մետսթրիմ Դիեմսիսի	ԱՄՆ դոլ.	2023	2.0%	9.4%	14,990,209	16,952,693
Մետսթրիմ Դիեմսիսի	ԱՄՆ դոլ.	2023	8.1%	8.1%	51,134	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՄՈԼԻԲԴԵՆ ՓՐՈԴԱՔՇՆ	ԱՄՆ դոլ.	2022	7.7%	7.7%	-	637,482
					15,041,343	17,590,175

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

ա) 2020թ. դեկտեմբերի 23-ին ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՄՈՒԻԲԴԵՆ ՓՐՈԴԱԲՇՆ ՍՊԸ-ի հետ կնքվել է անշարժ գույքի ձեռքբերման պայմանագիր 1,576,709 հազար դրամ գումար արժեքով՝ ինդեքսավորված ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի փոփոխություններով, որը ենթակա է վճարման ամսական կտրվածքով 22 հավասարաչափ մարումներով: Պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվել է շուկայական արժեքով՝ կիրառելով համանման ժամկետայնության և արժույթի գործիքի տոկոսադրույքը 7.7%: Ստացված փոխառության սկզբնապես ճանաչված գումարը կազմել է 1,471,884 հազար դրամ:

2022թ. ընթացքում փոխառությունը ամբողջությամբ մարվել է:

Ստորև աղյուսակը մանրամասնում է ֆինանսական գործունեության արդյունքում առաջացած փոփոխությունները, ներառյալ ինչպես դրամական միջոցների հոսքերի հետևանքով առաջացող փոփոխությունները, այնպես էլ անկանխիկ փոփոխությունները: Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորություններն այն պարտավորություններն են, որոնցից դրամական միջոցների հոսքերը դասակարգվել են կամ ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կդասակարգվեն դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում որպես դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից:

	2022 հազ. դրամ	2021 հազ. դրամ	2022 հազ. դրամ	2021 հազ. դրամ
	<u>Վարկեր և փոխառություններ</u>		<u>Վարձակալություն</u>	
Տարեսկզբին	17,590,175	18,650,297	648,216	1,341,495
<u>Դրամական</u>				
<u>միջոցների հոսքեր</u>				
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից	50,000	7,000	-	-
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(579,545)	(752,318)		
Տոկոսի մարում	(23,572)	(80,096)	(27,817)	(90,715)
Վարձակալական պարտավորության մարում	-	-	(586,418)	(610,534)
	<u>(553,117)</u>	<u>(825,414)</u>	<u>(614,235)</u>	<u>(701,249)</u>
<u>Անկանխիկ հոսքեր</u>				
Տոկոսների հաշվեգրում	1,221,780	1,480,193	27,817	90,715
Արտարժույթի վերազնահատման ազդեցություն	(3,217,497)	(1,714,901)	(61,798)	(82,745)
	<u>(1,995,717)</u>	<u>(234,708)</u>	<u>(33,981)</u>	<u>7,970</u>
Տարեվերջին	<u>15,041,342</u>	<u>17,590,175</u>	<u>-</u>	<u>648,216</u>

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

16 Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար հետևյալն է:

	Մնացորդը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Հազ.դրամ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված Հազ.դրամ	Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հազ.դրամ
Ներդրումներ բաժնետոմսերում	(2,328,570)	305,214	(2,023,356)
Հիմնական միջոցներ	(404,636)	(24,559)	(429,195)
Պաշարներ	22,233	2,699	24,932
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	116,679	(116,679)	-
Ստացված փոխառություններ	(14,257)	14,257	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	29,418	(10,535)	18,883
	(2,579,133)	170,396	(2,408,738)

	Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Հազ.դրամ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված Հազ.դրամ	Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հազ.դրամ
Ներդրումներ բաժնետոմսերում	(199,428)	(2,129,142)	(2,328,570)
Հիմնական միջոցներ	(363,965)	(40,671)	(404,636)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	693	(693)	-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	109	(109)	-
Պաշարներ	-	22,233	22,233
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	241,469	(124,790)	116,679
Ստացված փոխառություններ	(18,869)	4,612	(14,257)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	50,590	(21,172)	29,418
	(289,401)	(2,289,732)	(2,579,133)

17 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	31.12.2022 Հազ.դրամ	31.12.2021 Հազ.դրամ
Առևտրային կրեդիտորական պարտք	627,452	109,865
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ, բացառությամբ՝ վարկերի և փոխառությունների	627,452	109,865
Հարկերի գծով պարտավորություններ	40,614	225,994
Պարտավորություններ աշխատակիցներին աշխատավարձի և արձակուրդային պահուստի գծով	189,685	169,990
Առանցքային ղեկավար անձնակազմին պարգևավճարների գծով պարտավորություններ	-	59,377
	857,751	565,226

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ դասակարգված առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի իրական արժեքը հաշվեկշռային արժեքից էականորեն չի տարբերվում:

18 Կապիտալ և պահուստներ

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 50 հազար դրամ՝ բաղկացած 10 անվանական բաժնետոմսերից յուրաքանչյուրը 5 հազար դրամ անվանական արժեքով:

Խմբի մասնակիցները իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ Խմբի գործունեությունից ստացվող շահույթի մասը և քվեարկել Խմբի մասնակիցների ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

19 Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

Կողմերը սովորաբար համարվում են կապակցված, եթե գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության ներքո կամ նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Յուրաքանչյուր հավանական փոխկապվածություն դիտարկելիս հաշվի է առնվում կապակցվածության էությունը և ոչ միայն իրավական կողմը:

Մայր Ընկերության բաժնետոմսերի 100% բաժնետեր է «Արդյունաբերական ընկերություն» բաժնետիրական ընկերությունը:

Դուստր ընկերության բաժնեմասերի 100% սեփականատերն է հանդիսանում «Մթար Դասթ» ՍՊԸ-ն (մայր կազմակերպություն), և Ընկերության վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Գլխավոր Տնօրենը:

ա) Այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

Կապակցված կողմերի հետ գործարքները և դրանց մնացորդները ներկայացված են ստորև.

	Գործարքի գումարը		Մնացորդն առ	
	2022	2021	31.12.2022	31.12.2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Հասույթ–այլ կապակցված կողմեր (ասոցիացված ընկերություն)	7,189,878	7,881,466	-	877,982
Այլ եկամուտ–այլ կապակցված կողմեր (ասոցիացված ընկերություն)	4,620	-	-	-
Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից եկամուտ	5,419,400	11,828,566	16,863,143	25,430,358
Բաժնեմասնակցության մեթոդով չափվող ներդրումներից օտարումից ծախս	(13,986,615)	-	-	-
Հասույթ–այլ կապակցված կողմեր (բաժնետերերի կողմից վերահսկվող ընկերություն)	-	40,034	-	-
Գնումներ (ներառյալ ԱԱՀ)–այլ կապակցված կողմեր (բաժնետերերի կողմից վերահսկվող ընկերություն)	-	(117,002)	-	(1,870)

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

բ) Առանցքային ղեկավար անձնակազմի վարձատրություն

Առանցքային ղեկավար անձնակազմը տարվա ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը.

	Գործարքի գումարը		Մնացորդն առ	
	2022	2021	31.12.2022	31.12.2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Աշխատավարձ, պարգևատրումներ և այլ հատուցումներ, ներառյալ հարկերը	169,281	629,510	2,547	79,821

20 Պայմանական դեպքեր

20.1 Ապահովագրություն

Հայաստանի հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Խումբը դեռևս չունի բիզնեսի ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ Ընկերության գործունեությունից բխող պատասխանատվության ապահովագրության ամբողջական ծածկույթ:

20.2 Պայմանական պարտավորություններ և պահուստներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև մինչև այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը Խումբը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Խումբը ֆինանսական վիճակի վրա:

20.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության համոզմամբ՝ Խումբը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Խումբը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

20.4 Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախստակ չեն, հակասական են և տարբեր կերպ են մեկնաբանվում տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգմանն ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ ավելի մեծ և էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են լինել էական այս ֆինանսական

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

20.5 Գնման պարտականություններ

2022 և 2021թթ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի էական չկատարված պարտականություններ հիմնական միջոցների գնումների գծով:

21 Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Դուստր Ընկերությունը 2023թ. մայիսի 10-ին հիմնադրել է 3,091,900 հազար ՀՀ դրամի բաժնետիրական կապիտալ ունեցող «ԱՄՓ Հոլդինգ» Փակ բաժնետիրական ընկերությունը: Ընկերության բաժնետիրական կապիտալը 2023թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ չի վճարվել: Ներկայումս նորաստեղծ «ԱՄՓ Հոլդինգ» ՓԲԸ որևիցե գործունեությունի չի իրականացնում:

22 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

22.1. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ Դրամը, որը հանդիսանում է նաև Խմբի այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է ՀՀ դրամով հազարների ճշտությամբ:

22.2 Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ ՀՀ դրամի միջին փոխարժեքը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները եւ պարտավորությունները վերագնահատվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ որոշվող դրույքաչափերով: Չմարված դրամային ակտիվների եւ պարտավորությունների վերագնահատման արդյունքում առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

22.3 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները սկզբնապես չափվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեժրկման գծով կորուստը:

Հողամասերի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Կառուցման ընթացքում գտնվող ակտիվների գծով մաշվածությունը սկսվում է հաշվարկվել, երբ ակտիվները ավարտուն են և պատրաստ օգտագործման: Մնացած բոլոր հիմնական միջոցների գծով հաշվարկվում է մաշվածություն՝ դրանց հաշվեկշռային արժեքը ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում բաշխելու նպատակով:

Ընկերության կողմից ճանաչված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետը մեկը ներկայացված է ստորև.

Հիմնական միջոցներ	Օգտակար ծառայության ժամկետը
Շենքեր	20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	3-10 տարի
Փոխադրամիջոցներ	3-5 տարի
Տնտեսական գույք	3-5 տարի

22.4. Վարձակալված ակտիվներ

Վարձակալությունների գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են օգտագործման իրավունքով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն:

Վարձակալական պարտավորությունները չափվում են վարձակալության ժամկետի ընթացքում կատարվող պայմանագրային վարձավճարների ներկա արժեքով, զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող դրույքով, եթե այդ դրույքը հնարավոր է հեշտությամբ որոշել: Եթե ոչ (սովորաբար պատահող դեպքեր), հաշվարկը կատարվում է կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման դրույքով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սկզբնապես չափվում են վարձակալական պարտավորության չափով, հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները և գումարած հետևյալը.

- վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները
- վարձակալի կողմից կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, և
- այն ծախսումների գնահատականը, որը վարձակալը կկրի հիմքում ընկած ակտիվն ապամոնտաժելիս կամ քանդելիս:

Մեկնարկի ամսաթվից հետո, վարձակալական պարտավորությունը աճում է մնացորդը վրա հաշվարկված տոկոսագումարների չափով և նվազում է վարձակալի կողմից կատարված վարձավճարների չափով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով վարձակալության ժամկետի կամ ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի (եթե վերջինս ավելի կարճ է, քան վարձակալության ժամկետը) ընթացքում:

22.5 Պաշարներ

Պաշարները հավաքվում են ինքնարժեքի և հնարավոր իրացման գույտ արժեքի նվազագույնով:

Պաշարների արժեքը հաշվառվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք-առաջին ելք (ՄՄԱԵ) և ներառում ներառում է ձեռքբերման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

22.6 Ոչ ընթացիկ ակտիվների արժեզրկում

Ընկերության հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որոշելու՝ արդյոք առկա՞ է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են այդ ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) փոխհատուցվող գումարները և համեմատվում հաշվեկշռային արժեքի հետ: Եթե գնահատված փոխհատուցվող գումարը փոքր է, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գնահատված փոխհատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Նմանապես, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատվում է պաշարների արժեզրկված լինելը՝ պաշարի յուրաքանչյուր հոդվածի (կամ միանման պաշարների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը դրա վաճառքի գնի՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, հետ համեմատելու միջոցով: Եթե պաշարի հոդվածը (կամ միանման պաշարների խումբը) արժեզրկվել է, դրա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, իսկ արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Եթե արժեզրկումից կորուստը հետագայում հակադարձվում է, ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը ավելացվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարի վերանայված գնահատականը (պաշարների դեպքում, վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումներ), սակայն ոչ ավելի, քան այն գումարը, որը կորոշվեր, եթե նախորդ տարիներին ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) գծով ոչ մի արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

22.7 Ֆինանսական գործիքներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը.

- տոկոսային եկամուտ՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,;
- սպասվող պարտքային վնաս և հակադարձումներ և
- օգուտ և վնաս փոխարժեքային տարբերություններից:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակված շահույթը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակներով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են ստացված փոխառությունները, ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները և առևտրային կրեդիտորական պարտքը, որոնք չափվում են ամորտիզացիոն արժեքով:

22.8 Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկվող շահույթի հաշվարկման նպատակով օգտագործվող հարկային բազաների ժամանակավոր տարբերությունների գծով:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ընդհանուր առմամբ պետք է ճանաչվի բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որքանով հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որն ակնկալվում է, որ կկիրառվի ակտիվի իրացման կամ պարտավորության կատարման ժամանակ՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային օրենքները) որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումը պետք է արտացոլի հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով կազմակերպությունը, հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

22.9 Հասույթ

Խմբի հասույթի մեծ մասը առաջանում է ֆերրոմոլիբդենումի մշակման ծառայության մատուցումից, որի գծով հասույթը ճանաչվում է ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսերի գնահատումներով:

Հասույթի փոքր մասը վերաբերվում է ֆերրոմոլիբդենումի վաճառքին, որի գծով հասույթը ճանաչվում է, երբ ապրանքը փոխանցվում է հաճախորդին: Երբ ապրանքը առաքվում է համաձայնացված վայր, Ընկերությունը այլևս չի տնօրինում ապրանքը, ստանում է հատուցման իրավունք, և այլև չունի ապրանքի գծով նշանակալի ռիսկեր և հասույցներ:

Խմբի հասույթը ստացվում է հաստատուն գներով պայմանագրերից, որով յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով հասույթը հաշվարկվում է այդ հաստատուն գների միջոցով: Բոլոր ապրանքների և ծառայությունների գծով միավոր գինը հաստատուն է: Յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով կա միայն մեկ կատարողական պարտականություն, որին ամբողջական գումարը բաշխվում է:

«Մթար Դասթ» ՓԲԸ և դուստր ընկերություն
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

22.10 Ներդրումներ դուստր և ասոցիացված կազմակերպություններում

Խումբը դուստր և ասոցիացված ընկերություններում իր բաժնեմասերը առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու նպատակով չափում է բաժնեմասնակցություն մեթոդով:

Ըստ բաժնեմասնակցության մեթոդի, ներդրումը սկզբնապես չափվում է ինքնարժեքով, իսկ այնուհետև ճշգրտվում է ձեռքբերումից հետո ներդրման օբյեկտի գուտ ակտիվներում Ընկերության բաժնեմասի փոփոխության չափով: Ընկերության շահույթը կամ վնասը ներառում է ներդրման օբյեկտի շահույթում կամ վնասում Ընկերության բաժնեմասը:

22.11 Գանձադրական կապիտալ և շահաբաժիններ

Խմբի բաժնեմասերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալի գործիքներ:

Շահաբաժինները ճանաչվում են, երբ դրանք դառնում են վճարման ենթակա. բաժնետերերին վճարվող միջանկյալ շահաբաժինների դեպքում՝ երբ դրանք հայտարարվում են տնօրենների կողմից, վերջնական շահաբաժինների դեպքում՝ երբ դրանք հաստատվում են բաժնետերերի կողմից տարեկան ընդհանուր ժողովի ժամանակ:

Հավելված Ա – ՖՀՄՄ 13 Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է այն ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքները բացահայտվել են ծանոթագրություններում.

Հոդված	Իրական արժեք Հազ.դրամ	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ
Առևտրային դեբիտորական պարտք	1,262,137	Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:	Մակարդակ 3
Տրամադրված փոխառություններ	41,471	Փոխառությունների գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:	Մակարդակ 3
Առևտրային կրեդիտորական պարտք	627,452	Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:	Մակարդակ 3
Փոխառություններ	15,041,342	Ստացված փոխառությունների գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:	Մակարդակ 3